

KAUFMANN
DÁVID
KÖNYVTÁRA

B. 963-77

סדר

תענית צבור

שם הסדר להגמול חסדו אל ה'
הקדמה ופירוש סדר
הפירוש והפירוש
הסדר והפירוש
הפירוש והפירוש
הפירוש והפירוש

963

124
125
126

124
125
126

SAUF RASH

DAVID

NEVETARA

96

451
86

537

~~451~~
86

~~467~~

שפר
כללי הדקדוק

הלא המה כתיבום נמצאו ושם היו בין כתיבי הקדש קדוש
יאמר לו כי כאן אתה יוצא ענותנותו מכאן הלל מכאן הלל
לנדולתו לא הש על כבודו טורה נפלאות כותירו ומפליא
לעשות מחכמתו כי עולה יורד ומקרי דדקי מתחיל מן
הראשונים היטב רדק הרק היטב מדרוך בטסילה מעלה
לשאר ספרי המרקקים בנחלה זה דחלו לעשות מהנערי
כני ישראל משפטו פעל למו כמו יר יהודה בריאל וצ'קל
וכזה למדין מן הכללות במקום שנאמר ברכ חוק כחיצה
יובאי לרכיד ולטרד לחניך לנער על פי רדך זה מן המיבחר
קודם אל המאורר הבא אהריו וראיחי אני המדפיס להרפיו
לתועלת הננים הם לישראל הקדמה ראויה להחלכר קודם
הכנסם לפני ורפנים בעיון הדקדוק יוד כאכ לננים ראיה
לעשות כחדש אב בשנת וירעת היום לפק

ואחרי שנמכרו וכי ספו תמו טבלאות הלומרים במ והנס בכל
ימצא גאולה חהיה להם לבקשת הנעדים שואלים לרמה של
תורה ומצתה נרפסו שניה בשנת אהרי נכבר לפק כחדש
אל זמן תקיעת שופר לדקדק בשפר המעשים במ' למען ילמד

פה מנטובה

בכית מעלת הרופא כמה' הרפאל חיים מאיטליה

Con Licenza de Superiori

494

579

100.

100.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

100.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

אלו הם עשר התנועות חמש גדולות וחמש קטנות

הגדולות שיפנס אלי יה הוא טוב צירי חידק עם היוד קסץ שורק חולם
קטנות סינסם נחם כל מכה חירק בלא יוד פתח קסץ חטוף שלש נקודות
וסגול אחר התנועות הגדולות השוא הוא נע כמו שפירו ושמיני ודומיהם ואחר
התנועות הקטנות השוא הוא נח כמו יפירו ורבי ודומיהם אחר התנועות הגדולות
לא יבא דגש לעולם חוץ מן בתים אחר התנועות הקטנות יבא דגש כמו דברו
ספירו או שוא נח כמו עמשון גרעון ודומיהם

חמשה דברים מניעים את השוא וסינסם א ב ג ד ה א ד ל שוא הבא בראש
חיבה רוא נע כמו בראשית ולא ואיש ואת ודומיהם ב ד ל
שני שואים חבאים באמצע החיבה הא נח ירב נע כמו ישמעון ולמרו ודומיהם
ג ד ל גדולה מי שוא הבא אחר תנועה גדולה הוא נע כמו שפירו ושמיני ד ר ל
דגש מי דגש הבא בתוך אות שתהיה שוא הא נע כמו דברו ספירו ודומיהם ה
קל הדומות מי שוא הבא יחדה אות ראשונה של שתי אותיות דומות הוא נע כמו

הנני הלויה ודומיהם :

עני שואים בראש חיבה אינם יכולים לבא ובסוף שניהם נחים כמו וישת ויבך
קושט ודומיהם וזה לפי דעת המדקדקים המעולים כאשר הראו אם חאכו וחוכו
אחר השוא נע לא יבא דגש לעולם חוץ מן שתי שתים שחם זרים בסוף המלה
אין טרר כמו את ודומיהם

המלעיל מסתר הסדרים כמו יכולת יכולתי שהיה לו לומר יכולתי בשוא

נע והמלעיל הוא חוץ מן הסדר
יין שורק בראש חיבה יש לה רין תנועה גדולה שלא יבא אחריה דגש כמו לבא אך אם
בא אחריה שוא הוא נח כמו ונני ודומיהם ואם הם דומות יהיה נע כמו לבא משה

ההפרש שיש בין קסץ חטוף לחטף קסץ הוא שהקסץ החטוף הוא קסץ בלבד והוא
חטוף לשעטים שנבאר עם הסדרים שיש וחטף קסץ הוא קסץ ושוא ודינו
בשוא נע פשו חטף פתח וחטף שגול והשוא אינו תנועה אלא משרת
להכיר

כללי הדקדוק

להכיר קמץ שאחריו הוא אם הוא קמץ רחב ת"ג ורשוא נע. או קמץ חטוף ה"ק ורשוא נח. יהיה זה כלל בדרך שאם יש אחריו נקמץ הוא רחב כמו זכרה ירוש למ ואם אין נקמץ הוא חטוף ורשוא נח כמו זכרה לי אלהי לטובה:

יש לגופי הנרברים שנים עשר מילות ואלו הם. אַנְכִי ובהפסק אַנְכִי מלעיל או

אַנִי ובהפסק אַנִי מלעיל ובקמץ. אַתָּה. הוּא. אַנְחֲנוּ. אַתֶּם הֵם או

הֵמָּה אַנִי אַתָּה הֵיא אָנוּ או אַנְחֲנוּ או נַחְנוּ. אַתֶּן. הֵן. אַנִי סוכר

בערו. אַתָּה נמצא. הוּא שלא לנוכח. אַנְחֲנוּ פרכים בעדם. אַתֶּם נמצאים

הֵם נסתרים. אַנִי מדברת בעדה שהמרבד בערו משמש בין לוכד ולנקבת. אַתָּה

נמצאת. הֵיא שיא לנוכח. אַנְחֲנוּ מדברות בעדן כמו לוכדים. אַתֶּן נמצאות.

הֵן נסתרות: ראשון שני ושלישי הם שמות החואד ולא שמות המספר.

בגד כפ"ה רסמין ל"הוא רפי בד מפיק ומפסיק דחיק. ואחי מרחיק. ושתי אותיות סב"ד כפ"ה מס צא אחת והראשונה נקודה בשוא וחצו תיבה האחרונ' דומה לחציה הראשונה דנושה:

מפיק ר"ל שנשמע אות יהוא כמו אֵלֵי תבא. אֵלֵי פִי קראתי בצדה

תָּשִׁים ובאלף אין דין מפיק. הֵיא הנקודה במתח אשר קרואתה בעין מפיק

הֵיא. אוה כנ"ד כפ"ה דנושה כמו תַנְבִּיחַ כְּנֶשֶׁר. ולא נוה בהם אבל אם

הֵיא קמוצה אין לה דין מפיק כמו אֶרֶץ אֲשֶׁר אֲבִיךָ בְּרוּל. מַלְכָּה

וְשָׂרִיָּה בְּגוֹיִם אֵין תִּזְרָה נדומיהם.

שם ההויה יש לו דין מפיק כמו עִבְדוּ אֶת יְיָ בִּירָאָה. פִּי רֹעֵה יְיָ בְּעַמּוֹ

מפסיק אם יש מעט חעכרח בין תיבה לאחרה וזו הם המעטים המפסיקים ורקא

שְׂרֵי. מַפְרָא. תְּבִיר. אֵילָא. זְקַף קַטְ. זְקַף גְּדוּל. קְרַנִי פְרָה.

שְׁלֶשֶׁת. יְתִיב תִּדְשָׂא והוא הבאה בראש תיבה. שְׁנֵי גְרִישִׁין רְבִיעַ.

פִּישֵׁט. אַתְנַח. סוּף פְּסִיק. פְּסִיק וְנִרְמִיָּה וירמז שבין פְּסִיקוֹ

לְגְרַמִּיָּה הוא כזי הפְּסִיק בא אחר גְּלַגְל אחר וְהִנְרַמִּיָּה בין שני

גְּלַגְלִים וְשׁוֹפָר וְתִיב הוא קודם הנקורות וְשׁוֹפָר הַפּוֹךְ אחר כן. ואלן

כדלי הרקוק

מִיָּנֹס מִנְטִיקִים • הַרְגָּא וְהַתְרָסָא וְהַקְרָמָא וְשׁוֹפְרֵי הַפּוֹדִי וְהַגִּנְגָּל
הוא אם יבא היבד שסופה היא (כי אין לאיין ויין רחיק) הסמכה כמקף

רחיק

למלה שראשה כג'ד כפ'ת או ס'ט שק'ץ נוו'לים ורמלה הראשונה או
אחרונה מלה ועידא וכיכד שתקף המלה שסופה היא פתח או קמץ או סגול או

תְּרִגֵּשׁ אוֹת כְּגֹד כַּפֹּת או ס'ט שק'ץ נוו'לים כמו וְהַבְּנִי • מֵהַפְּרִצָּת •
תְּכַסֶּה־בָּא • אֵלֶכָה־נָּא • אוֹלֵי אוֹכְלֵי נֶבְהֵבוּ • וכן כשחכא כמקף למלה

מלעיל וסוף החיבה המוקדמת כסגול חגש אע"פ שאין שם אחת משהי מלות ועידות
כמו יְחִוֵּה־רַעַת • יִרְבֶּה־פִּשְׁעוֹ • יַפְצֹוֹ־פִּיהוּ • אַבְל כֶּסֶף־כְּגֹד הוּא דפי
כי הוא בקסץ -

אתי

מרחיק הוא נ'כ לאוחיזה ס'ט שק'ץ נוו'לים והוא כשחכא הוא כסוף מלה
מלעיל אחר סגול גם אם חזיה שרשית כמו מִשְׁנֵה כֶּסֶף או אחר קסץ

ובל בד שלא חזיה שרשית כמו וְאֵעִירָה בָּם • תִּנְנָה לִי • וזבחת פסח והמלה
הסמכה לה חזיה מלה ועידה או מלעיל כאות ראשונה או אם באות שניה אם

הראשונה בשוא כמו אֲרֻצָּה־כִּנְעִין שהשוא אינו נחשב תנועה • וְאֲרֻצָּה
כְּנִי־קָדָם דפי כי הוא ססוף למלה קָדָם וכשהיו שתי אותיות כג'ד כפ'ת סמיצא

אחד והראשונה נקודה בשוא כמו בְּתַכְבְּרֵי בְּפָרְעָה או חגש • ואם המלה
הראשונה ועידא או כג'ד כפ'ת רמויה כמו לֹא תִתְעַב אֲדוֹמִי ודומיהם :

אם יש שוא שאחריו אף זמלה אחרת מתחלת כג'ד כפ'ת היא דגושה כמו וַיִּרְא
בְּלֶק ודומיהם :

אם יש מלה שסופה יהוא זמלה אחרת מתחלת כג'ד כפ'ת וחגש
חזיה אחרונה דומה לחצה הראשונה דגושה כמו נִלְאֵתִי בְּלֶלֶל • וְשִׁמְתִי

כרפור;

דמוצאות דש המעשה ואלו הם • אח' הע'תיב נדון וניכ' גי'כ' לחיק מוצא ז'ש
שד'ץ לבן עזנים • דמל'נת לשון בוס'ף לבד כפה ובשפתים :

יש מלה ככג'זו ומלה בלא כג'זו • מלה בלא כג'זו פשו' אך מלה בכג'זו כמו עֵם •
עֵם עֵמו עֵמָה עֵמִי עֵמָה עֵמָם עֵמָנו עֵמָה עֵמָד

עֵמָה עֵמָן אף לשם יש לו כג'זו כמו אֲדָמָה

יחידה

כללי הרקוק

השני הם • וכל שגד שמות העצם יקראי שם העצם הראשון • ובארבעה דברים נבדל
הראשון משני וסימנם טרמי סמיכות • רבוי • כנוי • ידיעה • סמיכות ד'ל שלא

וסמך לאחד כמו שת אמר **מֶלֶךְ מִצְרַיִם** לא תוכל לומר **מִשֶׁה מִצְרַיִם** • רבוי

ד'ל שלא יחבר לומר **אַבְרָהָם יִצְחָק** וד מיהם • כנוי ד'ל שלא יבא בת

כנוי כמו **אַבְרָהָם יִצְחָק** **אַבְרָהָם יִצְחָק** וד מיהם • זאם נאמר

שְׂטֵעוֹנֵי שְׂמֵעוֹנִים הם שם היחס • ידיעה ד'ל הא הידיעה שלא נופל לומר

האַבְרָהָם הַיִצְחָק:

המין השני שם המועל והוא שם נגזר מאיזה פועל כמו מן **פָּקַד נֹאמֵר**

פָּקַדוֹן או **פָּקִידָה** • ומן **זָכַר וְזָכְרוֹן** או **זִכְרָה** • דע כי רוב שמות המועל

הם בחוספת אחת מאותיות האסנתי כמו מן **שָׁכַן וְאָכַל** נאמר **מִשְׁכָּן מֵאָכַל**

או **אָכִילָה** ודומים • ודע כי מכל פועל נגזר שם אף כי לא נמצא ד כמקרא כמו

מן **מָשַׁךְ מְשִׁיבָה** ומן **לָקַח לְקִיחָה** • ובכלל רמין הזה הם השמות אשר

נגזר מהם המועל כמו מן **רָשַׁע נֹאמֵר אֵם רָשָׁעִיתִי** ומן **חָכַם נֹאמֵר אֵם**

חֲכָמַת וּמִן אֵזֶן הָאֵזִינוּ הַשְּׂמִימִים:

המין השלישי ש"ד דבר והוא כל שם אשר לא נגזר מהם המועל ואינו נגזר

פועל כמו **אֶרֶץ שְׂמִים עֵשֶׂב שְׂמֵשׁ עֵץ אֵזֶן**

יָרֵק בָּשָׂר יַיִן רֶגֶל עוֹר סוֹס חֲמוֹר •

הוא שם החומר והוא שם מונח על איזה עצם מחומר מאחר

השמות המקריים אשר תדעם במין השביעי • והמשי **רֵא רֵא**

הוא שם העצם נשחל עליו מקרה החכמה או הוא חכם • זמן **אֶבֶן** נשחל עליו מקרה

הלובן אי השחרות או קרא האבן הוא שחור או לבן והכלל כ כל שם החומר שורכב

פעם מקרה • והם כמו **כֶּסֶף צִרִיק רֶשַׁע גְּבוּר זָקֵן עֲשִׂיר עֵנִי קָצֵר אֲרוֹן סָכַל**

חֶלֶשׁ גִּבְבִּי כֶּסֶף כְּעֵסֶן גּוֹלָן דִּבְרוֹן חֲסֵסֵן רִחְסָן או רחמני בנאי נבאי זכאי אכסנאי

ערחלאי •

המין החמישי שם המתגבר והוא שם אשר התגבר בו איזה מקרה ובעבור כן

נקרא העצם הוא בשם מקרה • והוא כמו **הִרְחַב נִקְרָא לִגְדָה**
כְּעֵבֹד רֹבֵב הַלְבַּנִּי אִשֶׁר הִתְנַבֵּר הִיא • וכן השם נקרא חס • כעבור והתנברות החוש
שטצא מסנו • זמן הנכובית נקרא מן כעבור רוב זכותו •

המין

כללי הרקדוק

ה

המין הששי שם הטצטרף והוא שם אשר לא יתכן מצואתו אם לא יצטרף אל אחר ולא ימצא האחד זולת האחר כמו **אב וכן אחואחות**

עבר וארזן ודומיהם:

המין השביעי הוא שם המקרה והוא כל שם שאינו מודגש כמו **חכמה**

צדקה שחרות לבנות ודומיהם:

המין השמיני שם היחס מאומה או לשון או משמעה או שבט או על שם עיר וארצו כמו **יהודי עברי מצרי ישראל ראוני**

ירושלמי אשכנזי ודומיהם: וברבוי נאמר **יהודים או יהודיים עברים**

או **עבריים עבריה יהודיה עבריות יהודות** וחבא ח"ו במקום

ה"א כמו **עברית מצרית יהודית**:

המין התשיעי שם כלל והוא שם כולל מינים רבנה ידם ג' חי צומח דומם

חי שם כולל לכל מה שהוא חי כמו **אדם ברמה חיה**

ועוף צומח שם כלל לכל מה שהוא צומח כמו **עשבים ועצים** דומם שם כלל

לכל מיני האכנים והסתבו כמו **בכף** זהב ברזל נחשת גדול ועמרת בחסה הוא שם

כלל לכל מיני הבהמות במין השור והשה והעז וכן חיר לכל מיני החיות וכן עוף

לכל מיני דעופות:

המין העשירי הוא שם המין והוא שם קבוץ פרטים כמו **אנשים נשים**

צאן בקר סוסים וחמורים כמו **ויהי לי שור**

וחמור:

המין האחד עשר שם נדרף והוא דבר שיש לו שני שמות או יותר כמו **שמש**

חמה חרס סבין כאלת עירי בשמים וסהר

כפרומים **מטה ושבת ארץ וארמה**:

המין השנים עשר הוא שם המעוהף והוא מורה על שני דברים כמו **זקן**

ביתו זקן אהרן וכמו **ח' שר' ג' ב' בלתי מבוטל**

ושבת שר' ג' כ' קל ובכלל דמין הורה שם מושא והוא שם מונח על איורה דבר

כללי הרקרוק

וואסדורו על ד"א כחשלה כמו ראש הָהָרִי רַגְלֵי הָהָרִי לֵב הַשְּׁמַיִם

ודומיהם :

הַמִּיץ הַשְּׁלֹשָׁח עֵשֶׂר : הוא שם המספר וכבר מירשנוהו :

בעבור ארבעה דברים חשנו נקודת השם יהמי סר נך כמיכות רביעי נקבה כנ"י סמיכות כמו זקן זקן אהרן רביי כמו דברים נקבה כמו זקן זקנה

וכמי חכם חכמים חמדה חמירי שהחטף פת"ח הוא כמי שו"א כנ"י כמו דברי דברי דבריך כולם דק מיץ חשנה לשי"א

דע כי אית אח הע הרא יה להגקר בשו"א נע"פא חטף במקומו כמו חכמים

חֲכָמִים הֲכֵס לֵב יִקַּח מִצּוֹת :

שלוש עשרה מדיח יש בשמ"ת הסדרה הראשנה שמ"ח הבאים בלשון יחיד ורבים יחידה ורבות כמו חכם חכמים חכמה חכמת עברי עבריים עבריה עברית שיר שירים שירה שירות עבריים עבריה עברית שיר שירים שירה שירות :

חמדה השנית שמ"ח הבאים בלשון זכר לוחיד לרבים ולא נמצאו בלשון נקבה כלל כמו הַבֵּל הַבָּלִים הַבָּלִים הַבָּלִים הַחֵץ חָצִים אֶבֶל

השמ"ח אשר בהם רוח חיים אע"פ שלא נמצאו בלשון נקבה ס"ס גיבול להטיל ה"א בסופם יהיו לשון נקבה כמו סוּס כָּלֵב חֲזִיר חֲמוֹס סוּסָה פֶּלֶא חֲזִירָה ויש קצת מהחיים שלא נכון לעשוה כן כמו אֶרֶץ עֵבֶר חֲמוֹר לא חמס אדונה

עכדה חסרה דק גבירה או גבירה שפחה או אמה ואחוז :

המדה השלישית שמות הבאים ביחיד בשון זכר וברבוי בלשון נקבה כמו אָב אָבוֹת שֶׁלַחן שֶׁלַחֲנוֹת כְּסֵא כְּסֵאוֹת :

צור בורות כי החלו סיסמן לנקבות והילוד והם"ם סיסמן לזכרים ברבוי כמו

חֲכָמִים דְּבִירִים וביחיד הה"א סיסמן לנקבות כמו צְדָקָה בְּרָכָה :

המדה הרביעית שמות הבאים בה א הנקבה ורבוים בי"וד זמ"ם סיסמן לזכרים ודם נקבות כמ חטה חטים שנה שנים נסלה נמלים כבודה דבורים אשה נשים ודומיהם ובסדרה זו נכללים נכ השמות הבאים ברבוים בלשון רבים רבות והם עם ה"א הנקבה כמו פְּנֵה פְּנִים פְּנוֹת :

המדה החמישית שמות הבאים ליחיד בלשון זכר וברבוי בלשון זכרים ובלשון נקבות ולא יבואו לעולם בלשון יחידה כמו הַר הַרְרִים

הורות חלונות חלונות חלונות :

המדה הששית שמות הבאים בלשון רבים לברך והיחיד לא נמצא כלל כמו

נעזרים

כללי הדקדוק

1

נְעוּרִים וְקוֹנִים בְּתוּלִים • וכן הבאים על משקל שְׁנוּם כמו שְׁמוּם רְחִים מְכַנְסִים כָּיִם אבל יש שמות שנאמר היחיד מהם דרך סברה אֶעֱפִי שלא נמצא כמו אֲבִיחִים קְשׁוּאִים בְּרַבּוּרִים נאמר אֲבִיחִי קְשׁוּרִי בְּרַבּוּרִי :

המדה השביעית שמות הבאים בלשון יחיד ולא נמצא בהם רבוי כמו טַף זָהָב נְחֹשֶׁת בְּרִיד וְעוֹפֹרֶת • אבל כֶּסֶף יֶאֱסְרוּ כֶּסֶפִים • ונמצא והסירה כל בְּרִילֵיךְ • לשון רבים • וכן שֶׁמֶשׁ שלא נמצא בלשון רבים וכן לָחֵם אבל יֶרֶחַ וַיִּין נמצא ומסנר גרם יְרָחִים ואח"ז יַיִנוֹת וְשִׁמְנִים וְסֻלְתוֹת • ובמדה זו נגללים ג' שמות עצמיים פרטיים כמו אֲבִרָהִם יֶצְחָק :

המדה השמינית שמות הבאים כרבים בלשון נקבה ולא נמצא היחיד מהם כלל כמו לִילָאוֹת צְנִתָּרוֹת נְקוּדוֹת דוּבְרוֹת בָּיִם וְזוּסִיהֶם • ונאמר היחיד מהם דרך סברה עַם ה'א הנקבה כמו לִילָאוֹת צְנִתָּרָה נְקוּדָה דוּבְרָה :

המדה התשיעית בשמות הבאים מכונים בלשון נקבה ואין להם סימן הנקבה שהוא ה"א או ח"ו בסוף כמו חֶרֶב חֲרָה באר חֲפְרָה ולא אמר חֲפְרוֹהוּ :

המדה העשירית בשמות מכונים מעטים בלשון זכר ופעמים בלשון נקבה ואין להם סימן הנקבה כמו נִלְקַח אַרְוֵן יָהִים : וְאַרְוֵן אֱלֹהִים נִלְקַחָה • אֵל הַמְּחַנֶּה האחת והכהו • רֵיחַ גְּדוּלָה וְחֹזֶק הַשֶּׁמֶשׁ יֵצֵא עַל הָאָרֶץ הַשֶּׁמֶשׁ זֹרַחַת עַל הַיָּם • ורבים מְחַנְּנוֹת רוּחוֹת אַרְזוֹת וְהַאֶבֶן הַזֶּה אֶבֶן שְׁלֹמֹה • בְּדֶרֶךְ אַחֲדִי יֵצְאוּ אֱלֹהֵי • אֵת הַדֶּרֶךְ יִלְכוּ בָּהּ ורבים אֲבָנִים דְּרָכִים : הַה"א סימן לנקבה כשהמלה מלרע אבל לא כשהיא מלעיל כמו לִילָה מְצַרִימָה • ואמר הלילה הַיָּהּ ולא הַזֹּאת • וכשמות

המספר ה'א סימן לזכרים עד עשרה
ב ב ב ב
2 2 2 2

כללי הרקרוק

המרה האחד עשרה שפות הבאים בלשון זכר זולת ה'א' ובלשון נקבה עם ה'א' ורבוים כלשון זכר כמו רג רגה רגים הרס

הרסה הרסים חשך חשכה חשכים:

המרה השתים עשרה שפות הבאים בלשון זכר ובלשון נקבה ורבוים כלשון נקבות כמו חגור חגורה חגורות

גבע גבעה גבעות שער שערה שערות:

המרה השלש עשרה בשפות הבאים ברבוים בלשון זכרים ובלשון נקבה כמו אלמים אלמות מעדנים מערות

אמים אמות ונאמר היחיד מהם דרך סברה קצתם כה'א בסוף וקצתם בלא ה'א

כמו אלמה אמה מערן ירזמיהם:

איתות אל'א כי'חא הם כ'ב וחמשה מהם כפילים נקראו והם מנ'צנך חצים לעולם שורש והסימן ק'ש צ'ה גו'ע ס'רד וחצים לפעמים שורש ופעמים שמוש והסימן נ'כ"תב שמו' אל'י ר'ה ועוד נדע] פירושים עתה נדבר

על שבעה מהם בלבד וסיכנם מ'ה' וכו' לב' ובין כלם יש שלשה עשר שמושים: השמוש הראשון הוא שמוש המ'ס שפירושו חלק מהרבה כמו מרדאי בנך

מפרי העץ ולא יבך נקראת מ'ס כאלו צמד מהם בדרך קצרה ושמושה

במקום מן וחמיד היא נקורה בחי'רק ורגש אחריה להורות על הג'ון החסרה כמו

מבית ומשדה ומכרם חוץ כשחבא על אות אחר הער או היא כצ'די כמו שוב

מחרון אפה מעל פני האדמה חוץ ממלת מחוץ תשכל חרב:

השמוש השני הוא לתורות על היתרון כמו הנחמדים מזהב יקרה היא

מפנינים וכן כל מ'ס הבא אחר מלת טוב היא מורה על ענין יותר

כמו טוב שם משמן טוב: מוג פריי מחרוץ ומפזו ונקודחה בנקודת המ'ס

כראשון ואין הפרש בנקודחה לנקודת הראשון רק לפי הענין חסר איזו היא כשמשות במקום חלק ואיזו היא במקום יותר:

השמוש השלישי הוא שמוש הש'ין ושמושה במקום אשר כמו שאל יעקב

בעורו שבעה לו ועל הרוב נקורה כס'גול ורגש אחריה חוץ על

אחר הער כמו שעמלתי ושחכמתי ונמצאת כס'חח שקמתי רבוורה

שלמה

כללי הרקדוק

שְׁלֹמֹה אָהִיָּה כְּעִמְיָה וּנְמַצַּ בְּקִסְיָ שְׂאֵתָה כּוֹדְבַר עִמְיָ׃

השמוש הרביעי שמוש הה"א הסורה על דבר הירוע ונקראת ה"א הידיעה ואינה באה בשם העצם רראשון כמו הטוב הזה והלבנון והיא חמוד פחותה ורזש אחריה . אבל על אותיות אע"ר היא קמוצה לתשלום הדגש כמו הרצום רזכבני

הַרְכֵּשׁ הָאֲחֻשְׁתָּרָנִים . אבל על הח"ית וה"הא הם פתוחים על הרוב כמו רביעית ההיין . ויוצא אותו החוצה החיים החדש . וכן כל ההיא וההיא פה"ח וכל העוירים פתוחים וכל העבירים קמוצים והסיסן סמאין פקחין ויהודאין קמאין : ודע כי כשחבא אחריה אות שוא"ת יסול הדגש לפעמים כמו המלמד ידו לקרב וכשחבא על יוד שוא"ת יסול ג"כ הדגש כמו היאור היסוד היריעה . אבל כל יודין של שפות בעלי חיים רנושים כמו היחודים היענים אבל כל הלויים דפי . ודע שאות הגרונית שאחריה קמוצה או ה"א הידיעה היא בס"גול על הרוב כמו הענן החכם העשיר ורומיחם . חוץ מסלות ועירות כמו ההר העם וכל אה הוינים כוללי ג"כ אותיות כל"ב כאשר נבאר ויש ה"א הנקראת ה"א הקרא' כאשר נבאר והוא כמו האזינו השמים ואדברה הדור אתם ראי ואין הפרש בנקורחה לנקודת ה"א הידיעה רק לפי הענין הכירפ' השמוש החמישי נקרא ה"א התיסה או הא השאלה ותסיר היא נקודה בחשף פה"ח כמו הַבַּת תִּשְׁעִים שָׁנָה . תִּישׁ בָּה עֵץ הַיִּצְלָח הַיִּמְלֹט : אבל על תיבה שאות הראשונה בשוא או ת"א התיסה נקודה כפ"ח גדול כי לא יבואו שני שואים בראש המלה כמו הַכּוֹזֵנֶה . יַעֲשֶׂה . אֵת אַחֻזְתָּנִי הַבְּרָכָה אַחַת . הַבְּמַחְנִים אִם בְּמַבְצָרִים . וכן ה"א התיסה או השאלה ויבואו על אחה"ער גם היא בפתח כמו הַאִישׁ כְּמוֹנִי יִבְרַח . הַעוֹד לְנִי חֶלֶק וְנַחֲלָה . הַעוֹד אֲבִיכֶם הִי . וְזוּ הַעֵבֶד יִשְׂרָאֵל . החיותם כל נקבה . אבל הַאִישׁ אַחַר יַחֲטֵא היא ה"א הידיעה . ולפיכך היא קמוצה . וכשאות הגרין קמוצה או הה"א בכגול כמו מִי יוֹדֵעַ הַחֶכֶם יִהְיֶה או סְכָל . הַרְשֵׁב אָשִׁיב אֵת בְּנֵה . הַחֹזֵק הוּא הַרְפֵּא :

כללי הרקרוק

רע כי אזחזזה כלב כנאמ מסוכות לה'א הידועה המול ה'א הידועה ונקודתה
חבא על אותיות כלב כמו יי בהשמים חסדך נאמר בשמים

חסדך לכהנים לערים לכהנים להערים:

השמוש הששי שמוש וין החבור וחבא נקודתה עם כל הנקודות חוץ מה'ולם
ושלש נקודות יהשלשה חטפים וק מץ חט וף. נק דחה הראשון ה'א
הס'א כמו ואיש והכל ודומיהם. וחבא בשורק לשתי סכות. האחת סכה אות
שואי'ת שכראש המלה כמו וצרי והבש. השנית לסכת אחת מאותיות כו"ם כמו

ובנימין ומשה עלה לא ההר ופרץ. ועל וין לא נמצא. אבל נוכל לומר

דרך סברה כמו וישתי. וכן כלשון משנת. הסמך ווראי. ויו בקסץ חבא כשהיו שתי

סמות דצופים והשני מלעיל באות ראשונה או סלה ועירא כמו שמים וארץ

תהו ובוהו. לחס ויון. קח ורך. נרם ורכב וסוס. והוא שיהיה

שם מעט העמדה. ויו בחירק חבא על יוד שואי'ת ותהיה היוד נחה כמו לוי

ויהודה. וימינה תסעדני. ויו פתח חבא על אותיות אחר' ער נקורה כפתח

הספ כמו ועבדים וחמורים. ויו בסגול חבא על אה' ער נקורה בחספ סגול כמו

ואמת ואמינה פתח פי' ונאכול. וכן ויו בקסץ ססוך לחספ קסץ זה

הכל וחלי רע הוא. ויו בצירי לא חבא רק על לשון אלהות בלבד כמו ואלהים

ואלהי. ואלהי וכן אותיות כלב כמו בלהים בלהים בלהים כאשר נבאר

השמוש השביעי ויו ההפוך מהרפכת עבר לעתיד או עתיד לעבר. והמהפכת

עבר לעתיד חקק בכל הנקודות של וי' החבור חוץ מבצירי. ובבארנה
כשנאמר הפעלים:

השמוש השמיני הוא בף הדמיון כמו והיה קעם ככהן כעבר בארנו

כשפחה ובבארנה בקנה כמזכר במלוה בלוה. וכן כסוני כסוך קעמי

קעסן. ודרך הסקרא כשרוצה לחמוות שני דברים להסיל כף הרם זן בשניהם. ופי'
והיה קעם ככהן ל והיה קעם ככהן והכין קעם. וכן כי כסוך כפרעה. דרי הוא בלו

אמר אתה כפרעה ופרעה כסין. ונקודתה נבארנה לקמן:
השמוש החשישי הוא כף ושיעור כמו כאלפים איש. באמתים על פני האדמה
ונקודתה בנקודת כף הדמיון:
השמוש העשירי שמוש הלמד הסורה על האמת או נהינת דבר כמו

כללי הדקדוק

לארם לעשו וכן כללן לך לי להם להן ודומיהם :

השמוש האחד עשר הוא המורה על של כמו לה הארץ ומלואה כמו על ה' סימור לדוד כמו של דוד :

השמוש השנים עשר הוא שמוש הבית המורה על עם ונקראת ב'ת העור לפני שבעורו השלם המעולה כמו בחרכי ובקשתי כמו עם חרכי עם קשתי :

השמוש השלשה עשר הוא המורה על חוך כמו בכית ובשדה ועתה נבאר נקודת כל'ב :

דע כי נקודתה העצמית הוא הש'וא כמו כְּדַבֵּר לְדַבֵּר בְּדַבֵּר כְּאִישׁ

לְאִישׁ בְּאִישׁ ואם יבא אחריה אות שוא'ת הם נחירק . בְּרֵאיוֹן

לְרֵאיוֹן בְּרֵאיוֹן ועל יו'ד שוא'ת תנוח הי'ור כמו בְּיַחְדָּה בְּיַרוּשָׁלַם

ואם הבאנה על אח'הע נקודות בחטף פת'ה הם כפ'חח כמו בְּעֵבְרִים לְעֵבְרִים

בְּעֵבְרִים ואם כחטף סגו'ל יהיה סגו'ל כמו לְאִוִּיל בְּאִוִּיל ואם על

חטף קס'ץ קס'ץ אבל על לשון אלהות כצ'רי כמו והייתם בְּאֱלֹהִים :

וה'א הידיעה הבאה אח' אותיות כל'ב תפול ותבא נקודתה על אותיות כל'ב כמו כְּבֵית לְבֵית בְּבֵית ונמצא מי נחצר הוא כמו בְּרֵחַצֵר וכל דיגי

הנקודות של ה'א הידיעה יש באותיות כל'ב :

כש'אמרנו שויו החבור על סלעיל או על מלח זעירא היא בק'טץ כמו וּפְרִץ

וּרְחַק וְלָךְ זה דוקא כש'ש מעט העסדה אבל אם

אין העסדה כמו וְאֵלֶּה שְׁמוֹת וְכִמוּ וְאֵת הַבָּקָה אַחַדְתֶּם

או חשאר הו'יו בשו'א :

בְּנֵי לֶךְ וְאֵ עֵ

שיר

מורכב פית' פ'ת ית' ב'ת ית' א'ת

לְכַל־חֲכָמָה קָטְנָה או גְדוּלָה .

בְּדַקְדוּק תַּעֲשֶׂה מוֹסֵר תְּחִלָּה

לְבַל תִּהְיֶה בְּשֵׁם פּוֹעֵל וּמְלָה

בְּמוֹ עוֹר מְמֹשֵׁשׁ בְּאַפְלָה

חו של בע

לנעים הקורא

נועים שיר המדפים

היא לך דקדוק . סדב בדיק . אל בן דרוק . ללמוד תזרח :

מנו תראה . דרך תורה . כזה תראה . בנין גזרח :

משל ימשול . מושל ימשול . לסור מכישול . מזה זרה :

מזה תלמד . כי הוא נחמד . לחיות נצמד . א עם גברא :

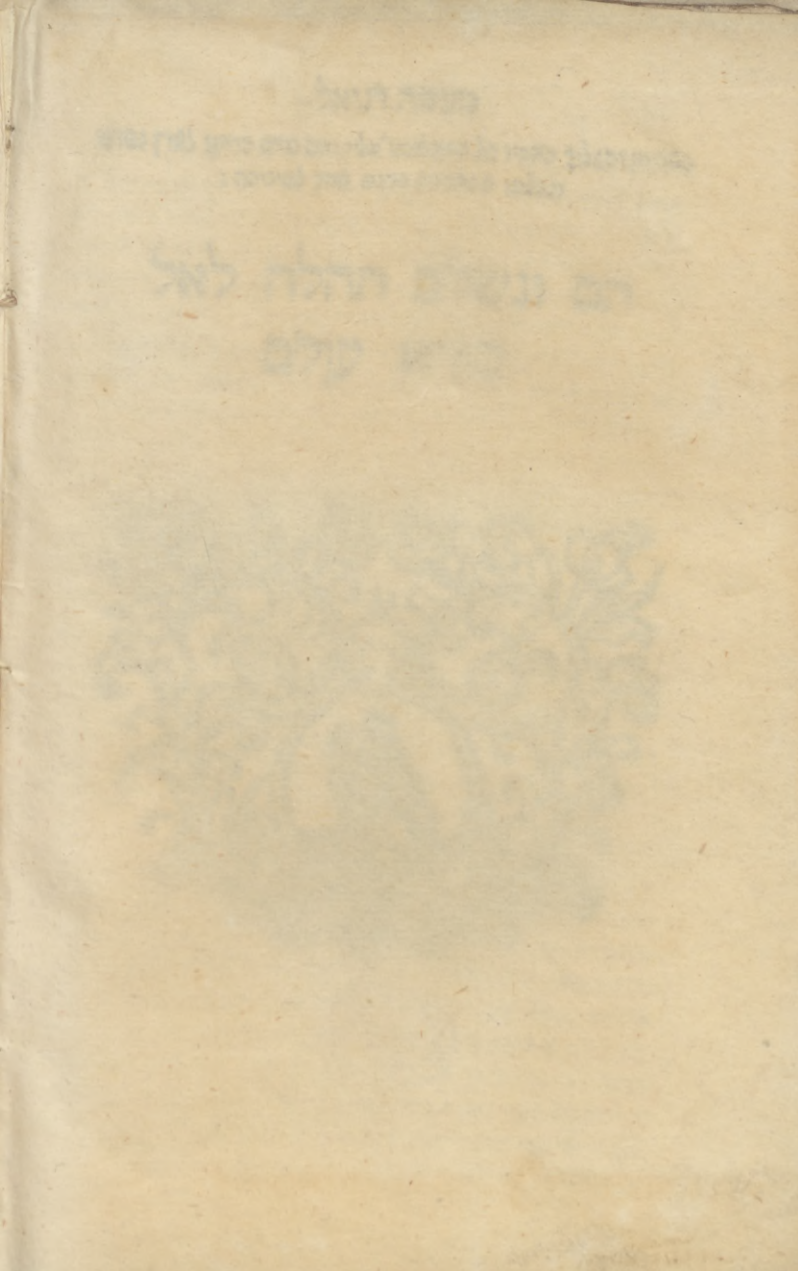
הוא על עזרח . לא יפלא . בו לא תשלה . תשיר שירה :

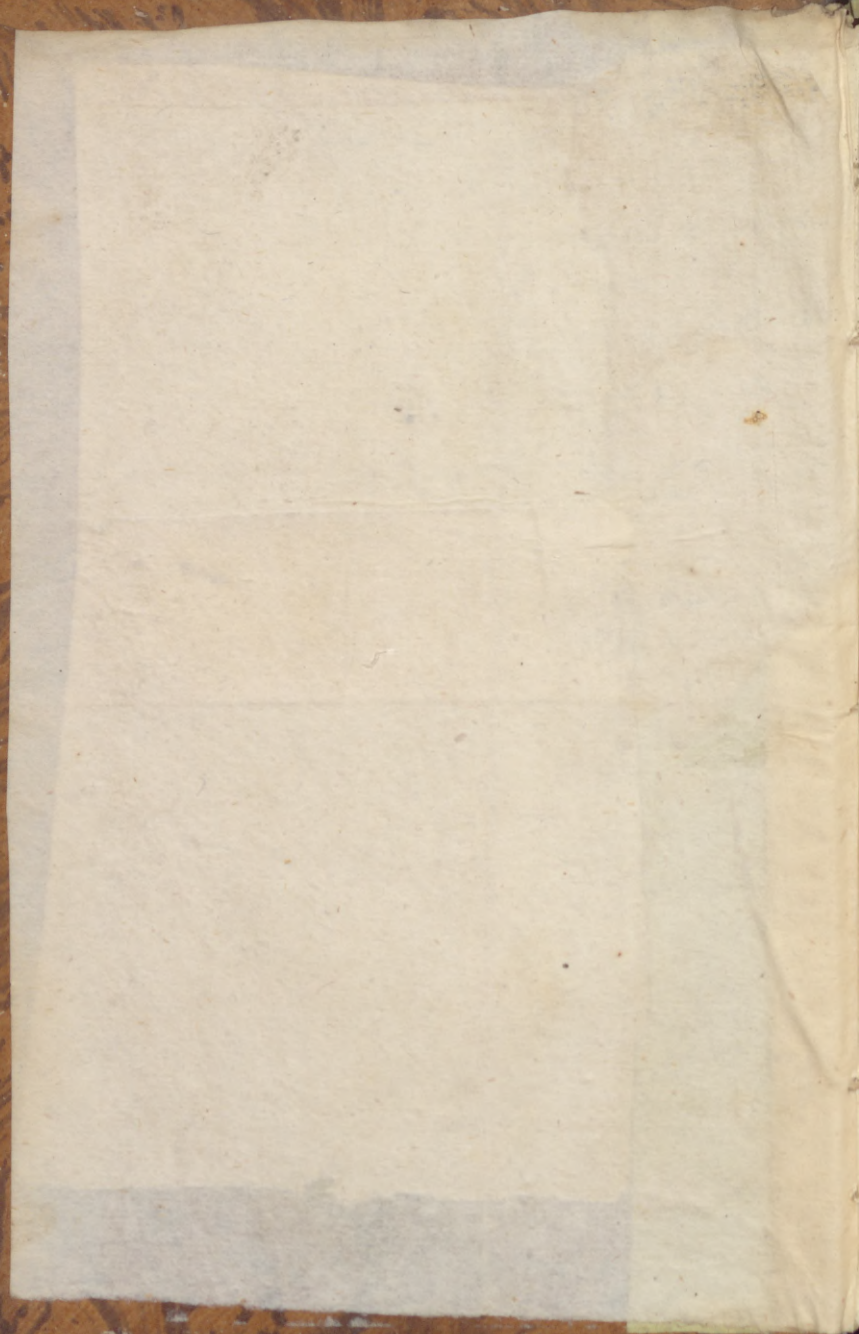
זה קל מפעל . בו לא תגעל . פועל פעל . רבה גברא :

בפעט חבר . רב טספר . כי כה דבר . סופר עזרה :

(עת תעינו . לב הכינו .) ויבנו עם במקרא :

W. & A. G. B. P.
IN DIBBIS M. MORTARA

B.
963 -
977.

הוציא לראשונה - אונקיות
הוציא 1764.

יהודה בן-עזריאל - 1769

רוח הקודש - חלק א' - 1730

בנין הכתב עם הזוהר - 1757

פירוש קצרות עם תוספת
1820.

פירוש קצרות עם תוספת
1820.

שקלא וטרא - 1777

מכתב חפשי - 1778

מכתב חפשי - 1778

מכתב חפשי - 1778

מכתב חפשי - 1778

מכתב חפשי - 1778

מכתב חפשי - 1778

מכתב חפשי - 1778

מכתב חפשי - 1778

מכתב חפשי - 1778

מכתב חפשי - 1778

מכתב חפשי - 1778

מכתב חפשי - 1778

מכתב חפשי - 1778

מכתב חפשי - 1778

מכתב חפשי - 1778

מכתב חפשי - 1778

מכתב חפשי - 1778

מכתב חפשי - 1778

מכתב חפשי - 1778

מכתב חפשי - 1778

מכתב חפשי - 1778

מכתב חפשי - 1778

מכתב חפשי - 1778

מכתב חפשי - 1778

מכתב חפשי - 1778

מכתב חפשי - 1778